

שיח שרפי קודש

הלך רביעי

החזא

לשון חסידים

אמרות שחורות וקדושות. וחדות נוראים, וסיפורים נפלאים, מלא מסר ויר"ש, מפור שיח שרפי קודש, מהנהו אשלי רברבי, הגאונים הקדושים צדיקי יפודי עולם, אספקלריא המאירים שרי התורה. ורשכבה"ג, אריות שבהבורה, אשר אלפי אלפים מישראל, נהרו אליהם מקצה הארץ ועד קצוה, עשרת תפארת ישראל כקשית ה"ה האדמו"רים, צמודי עולם :

אדמו"ר הרבי ר'	אדמו"ר הרבי ר'	אדמו"ר הרבי ר'	אדמו"ר הרבי ר'
שמחה בונם	מנחם מענדיל	יצחק מאיר	חנוך העניך
זוקללה"ה	זוקללה"ה	זוקללה"ה	הכהן זוקללה"ה
מפרשי סחא	מקאצק	מגור	מאלכסנדר
וי"ע ועכ"א.	וי"ע ועכ"א.	וי"ע ועכ"א.	וי"ע ועכ"א.

ונוסף לזה מעט מן השיחות הקדושות מאדמו"ר
בשר שפת אמת זוקללה"ה מגור ועוד שיחות וסיפורים ומכתבים מהרבה
צדיקים הק' וי"ע ועכ"א הנקובים בשמותיהם מעבר לדף

כל אלה נאסף ונעתק בעיה ביגיעה רבה ע"י
יועץ קים קדיש בריהע"ש נ"י מפרשיטיק

(ציטור השגת גבול קודש)

הקדמה קצרה לכל חלקי ששיק

הנהגה בע"ה הדפסתי בד' החלקים ששיק יותר משני אלפים מאמרים ומספורים מהצה"ק וצללה"ה ז"ע כל יאמר הקורא די לו בהעברה בעלמא, כי ברא"ו בעלמא לא קני הדברים בלב אך צריך לקשור הדברים בלב מכל דבר המתעורר בו שיהי קבוע בלבו ונשרש שלא יוח טמנו לעולם, ואעתיק לשה"ק של סי' שערי תשובה לר"י בסוף שער השני, והנה נחתום הענין הזה במאמר נכבד אשר לחכמי ישראל ז"ל, ה"י הלל ע"ה אומר אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני לא עכשיו אימתי, ביאור הדבר, אם האדם לא יעורר נפשו, מה יועילוהו המוסרים. כי אעפ"י שנכנסים בלבו ביום שמעו ישכחם היצר ויעבירים מלבבו כענין שנאמר (הושע ו') חסדכם בענן בוקר, ונאמר (משלי י') כסף נבחר לשון צדיק לב רשעים כמעט, פ"י מוסר הצדיק וך בלי סיג ולשונו נבחר, אבל לב הרשעים השומעים מוסרו רגע אחד הוא, מלשון (תהלים פ"א) כמעט אויביהם אכניע, ענינו כרנע אויביהם אכניע ויקרא (לה) לב הלב הנבון והמתקן כמו שנאמר (משלי טו) ושומע תוכחת קונה לב (שם י"ז) לקנות חכמה ולב אין, אכן צריך האדם בשמעו המוסר לעורר נפשו ולשום הדברים אל לבו ולחשוב בהם תמיד, ועליהם יוסיף לקח ומלבו יוציא מילין, ויתבודד בחדרי רוחו וישוב יהפוך יד תוכחתו על נפשו, ולא יסמוך על תוכחת המוכיח לכדו ותוכחתו לבקרים ולרנעים תהי' עד אשר תקבל נפשו המוסר ועד אשר תמדר עיי"ש עכלה"ק, והבן מאיד. וכמו ששמעתי בעצמי עוד בימי אדומ"ר הנה"ק בעל שפת אמת וצללה"ה **בגנ"ר** מאברך אחד אשר סיפר לי שהי' אז באיזה זמנים הדלת פתוח לכנס לקודש פנימה בפקודת אדומ"ר וצללה"ה לדבר חסידות עם היוננע לייט והאברך הגיל ג"כ נכנס בתוך הבאים, ודיבר ג"כ אתו איזה מילי דחסידותא, ולאחר איזה ימים שהי' ג"כ חדלת פתוח ונכנסו לקודש פנימה כסה יוננע לייט להגיד להם דברי מוסר וחסידות, גם הוא נכנס בתוכם והי' רוצה שהאדומ"ר וצללה"ה ידבר עמו ג"כ עוד הפעם ושאלו כ"ק אדומ"ר וצללה"ה בה"ל, די ביטם שוין פערמ"ג מיט דעם ערשטיג' וזה ממש כדברי השערי תשובה לר"י הג"ל:

המיל ששיק

הסכמות

כעה"ת

הרבני כו' פו' ר' יועץ קים קדיש ג'י הראה לי קונטרסים אחדים מספריו שמוציא לאור מלוקט פנינים יקרים מקדושי עליונים מאמרים וסיפורים אשר דבריהם הקדושים ילהיבו לבות בניי לאביהם שבשמים ומהראוי לסייע לו ולכל להשיג גבולו:

וראיתי בין הכתבים מהם' שש"ק אות רפ"ו שהביא ענין א' ששמע ספי כ"ק אאמו"ד רבינו הגדול והקדוש וצוק"ל נבג"מ ולפי שלא הדפים דבר שלם סוכרחני לכתוב תוכן דה"ק:

כה הי' דבריו הקדושים ליישב ד' הרי"ף בריש פסחים שכ' וז"ל וכי תיסא זריזין מקדימין למצות כדכתיב ביום השמיני ימול בשר ערלתו מלמד שכל היום כשר למילה אלא שתזריזין מקדימין כו' ותסתו הספו' הממשמעות ד' הרי"ף משמע דמוכח זריזות מצוה מקרא דביום השמיני והא גנוס"י דקרא לא נשמע זריזות אלא מהקרא דוישכם אברהם ואמר כ"ק אאמו"ד וצ"ל ליישב דהוכחה היא גם מקרא דביום השמיני דררשי' מינ"י ביום ואפי' בשבת ומוחר למול כל יום השבת אף דלאחר המילה נצטרך לרחות עוד שבת במלאכת מפרק הנעשית ע"י המציצה ומוטב הי' למול סמוך לערב שיוגמר המילה בכלות היום ונוכל לעשות המציצה כלילה דהיא רק משום סכנתא לכד ולמה הותר למול כל יום השבת אף דנצטרך אח"כ לעשות המציצה ולרחות לכד ממלאכת חובל וע"כ דזריזות מצוה חשוב כמצוה עצמה וזריזות היא לעשות בבוקר ולכן דחי שבת כל היום כרי לקיים מצות זריזות וזה נכון בס"ד:

ובד"ו אמר פה קדשו ליישב מה דקשה אהא דילפי' בשבת קל"ב דפקוח נפש דו"ש מקו"ח ממילה שהיא אחת מאבריו וכו' ודחי שבת מדכ' ביום אפי' בשבת קו"ח לכל אבריו של אדם וקשה דלפמ"ד בזבחים ג"ו דרם נפסל בשקיעה"ח מדכתיב ביום הקריבו את זבחו וכ' תתוס' דקרא יתורא דביום אתי למפסל הדם מחחילת שקיעה"ח דהיא עדיין יום נסוד דלסוף שקיעה דהיא לילה לצ"ק דידעי' מקרא דביום

צותו עיישה איך יוק' דמגלן הקרא דביום אתי למילה דר"ש ומינר לסי' לכל פק"ג עד"ש דלמא אתי קרא דביום לאסור למול מתחילה שקיעת החמה אף היא יום נסור ואף דגרע דמילה דר"ש מהלכה פ"ס לא ידעי' דפ"ג דר"ש דמהלכה ל"ש לכה"ת דאין דנין מהלכה כראטרין שם וכע"ז הק' האחרונים:

ונ"ל כפ"ד דהנה לפ"ס ההוא דנאמר דפ"ג אד"ש יוק' דהאיך כתבה הלמ"ס דמילה דר"ש הא לאחרי המילה מוכרחין למצוץ הדם כדי שלא יהי' סכנה להתינוק כראטרין בנמ' האי אומנא דלא מייץ סכנתא היא וכיון דלההוא דפ"ג אד"ש האיך רשאי' למול הא מביאין התינוק לידי סכנה יהי' אסור למצוץ בשבת ונודע דברי הראשונים דבאשתאף חסימי אסור למול שלא יבא התינוק לידי סכנה ואף לשיטת הרמב"ן שסובר שיותר למול משום דאין מכניסין התינוק לידי סכנה דאח"כ ידחה שבת לצורך חסימי משום פ"ג אבל לפ"ס ההוא דפ"ג אד"ש האיך אמרה הלכה דמילה דר"ש. אמנם ל"ק דגו"ל דהלכה נאמרה למול בשבת כפ"ד לערב ובכלות היום ינסור תמילה ופיר בתחילת הלילה יעשה המציצה, וכ"ז לפ"ס האמת דיותר למול עד הערב נוכל לעשות המציצה בלילה אבל א"נ דבתחילת השקיעה אסור למול וממ"י יש זמן גדול מתחילת השקיעה עד סוף היום דאינו רשאי לעשות המציצה וממ"י יוכל להיות סכנתא להתינוק וזמן תחילת השקיעה עד הלילה א"נ דפ"ג אד"ש יוק' שוב דאיך נאמרה הלכה למ"ס דמילה דר"ש ומדנאמרה ההלכה ע"כ דלא מוקמי' הקרא דביום לאסור למול מתחילת שקיעת"ה אלא דאתי להורות דמילה דר"ש סקרא כדי לידע דפ"ג דר"ש וממ"י מותר למול כל היום וכיון שכן לפ"ס האמת שפיר מותר למול אפי' בבוקר ודחינן שבת בהמציצה משום דפ"ג דר"ש ומותר המציצה משום פ"ג ומיזשב קו' הג"ל דלא נוכל לאחוז החבל כו' לומר דפ"ג אד"ש ושקרא דביום אתי לאסור מתחילת שקיעת"ה אלא ע"כ דמילה דר"ש סקרא דביום, וידעי' דפ"ג דר"ש סק"ח ממילה כנ"ל והיא דבר יקר שפתים יושק, והרבה האריך כ"כ אאמ"ר זצ"ל בחדושו ואתמ"ל א"ה כשודפס בחוריו הקדושים נביא בארוכה כל דברי קדשו בענין זה:

כר"ח יום ה' וירא תרפ"ט אסטראווצא

הק' יחזקאל הלוי בלאאמ"ר זצוקלה"ה הב"ט תתפ"ק

הסכמות

6

בשם ה' ובעזרתו ית"ש, ווארשא.

זה היום שקיחתיו מצאתיו ראיתיו, כי ש"ב יד"ג כו' כו' ה' מנוע
 היחוס וכו' מוהר"ר יועץ קים קריש שי' מעיר פרשיטיק ינוסף
 שוב ידו להגיל ליקוטים יקרים, כספיר מזהירים, בקודש נאדרים, סוד
 שית שרפי קודש אבירים, בקדושה ובטהרה נאמרים, ח"ת וסיפורים
 נראים, הנהגת טובות ונאים, כמסורים נעימים, לעורך איש הישראלי
 משנתו, ולהעיר רגשות הנפש מתרדמתו, מאת רבותינו שבגולה הנאונים
 הקדושים ציסו"ע זי"ע, ואוקי נכרא אחזקתו חבר אינו מוציא סת"י
 דבר שאינו מתוקן ולא יהיו שום איש להדפיס ספרו להיות מסיג
 נבול, בלי הסכמתו, ואחתום בחמלה לעני, ומציל אני, שובנו אלהי
 ישענו, והופע והנשא עלינו, שלח משיחנו, ב"ב.

דברי ש"ב אוה"ג המצפה לתשועת ד'. כו"ח יום ב' מרחשון תרפ"ט לפ"ק

צבי יחזקאל מיכלזאהן בעד הרכנים דפה, בעהמ"ח ס', דגן שמים,
 ש"ח, בית יחזקאל, פינות הבית וש"ס.

קול חוצב להבות אש

בַּעֲזוֹהֵי'ת

גדרשתי מאת חברת שומרי שבת בצירוף הרפנים המשתתפים באסיפתם לצאת בקול קורא לאחינו חברים מקשיבים בקולנו, לחזקם בשמירת שבת קוד בכל עוז ושישתתפו בחברת שומרי שבת האומנם שאינני יודע מי הוא מהחברים המקשיבים בקולנו שיצטרכו חיזוק בדבר הזה ובכלל הנני אומר אוי לו להדור בכללנו שצריכין חיזוק בשמירת שבת שהוא פינת יקרת והדרת קודש של כל עדת ישראל ומרגן שכרה לא עביד לאגלויי ולהיפוך חמורה שבת כעבודה זרה שכל המודה בה כאלו כפר בכל התורה כולה ונדון בחמורה שבעונשים אף שבודאי זה נסרנעף מחזוק הגלות והטרדות ובפולס הדעת והדיעות עד שטח עיני קצת אנשים מרגאות את אשר לפנייהם ובכן דבר אין בפי ובלשוני מלה רק לקרות בקול ולזעוק ועקה גדולה ומרה. ערוו ישינים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתם וחוסו על נפשותיכם האומללות החרשים שמעו והעורים הביטו לראות עשו משמרת ומשמרת למשמרת והשיבו נפשותיכם לתחי' וד' הטוב יכפר ויסלח לכל עדת בני ישראל כי לכל העם בשגגה ועם זה הנני מבקש לחברים מקשיבים לקולי להשתתף בעשי' בפועל ממש עם אנשי החברה בכל תפקידי' להודיע ולהזהיר ולשמור את השבת מחללו וכשם שמברכת שבת מיני' שיתא יומין מתברכין כך בשמירת שבת מיני' כל ישראל משומרים והוא כתר'ס בפני הפורעניות ותקף הגלות וממילא מובן זכות המשתדלים ומזהירים בזה אין קץ למתן שכרם והש"י ירתם על עמו ויוציאם מאפילה לאורה ומשיעבוד לגאולה במהרה:

דברי הכותב בדמי קירות לבבי דו"ש כל ישראל באהבה אור ליום ו' עש"ק תולדות ד' כסליו רפ"ג לפ"ק שמואל בהגה"ק מוהר"א זצלה"ה מסאכטשוב חופ"ק זגיערז בעזוהי'ת קול חוצב להבות א"ש מ'ש'כל והוא חיוב לכל איש ישראל להתבונן ולהשתתף בכל האפשרי לסייע בזה, ואבקש מאנ"ש ביהוד להתענין בזה ולהיות לעזר ולסעד להוציא לפועל.

א"ד אברהם מרדכי אלטר ספ"ה גור

פ ת י ח ה

8

**העתקתי מכת"י אשר צדיק וקדוש אחד עשה תפילה
נדרה מלוקט מספה"ק, ולהכניע את היצה"ר, ולהתפלל
על אהבה, ויראה, ותשובה שלימה.**

רבון העולמים ידעתי כי הגני בידך בלכד כחומר ביד היוצר, (*) ואם בעצות ותחבולות וכל יושבי תבל יעמדו לימיני ולסמוך נפשי, מבלעדיך (וולתך) אין עזרה וישועה, ויהי תקועה וקבועה אמונתך בלבי בכל עת, לבל אחטא לא בריוור ולא במעשה ולא במחשבה חלילה, וירדף נפשי לעשות רצונך הטוב, ולא יסירו טרעוני ומלבי נדולתך ונבורותיך. בכל עת ובכל רגע תהי יראתך על פני לבלתי אחטא, ישמח לבי תמיד בך אשר בראתני לכבודך, ואהבתך תבער בקרבי תמיד בכל עת, ומחמתך תאציל עלי לראות בעיני נדולתך ונבורותיך, ומיעוט ערכי וחסרון דעת, ולא יגבה לבי ולא ארדוף אחר הכבוד ונדולה ועושר, כי אם תבסוף נפשי לעשות רצונך הישר בעיניך, ואהי' מוכן בכל רגע למסור נפשי ר"ג וגופי ומאודי על קדושת שמך, ותסר כל המסכים המכדילים ביני לבינך, והחזירני בתשובה שלימה לפניך, וינעם לי כל אשר תעשה עמדי, ולא יבלבלני שום ענין מעבודתך האמיתית, ולא תעלה קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים, ולא אתאוו לשום דבר וזלת רצונך, ואשמור חוקיך לעברך בלב נבר וזך ובשמחה ורוח נמוכה ובאהבת עמך ישראל, ויתקדש שמך על ידי ועי ועי ורעי ורעי עד כל הדרות, ולא ימצא פסול בנו חלילה, וננצל מחילול השם, ונזכה לעסוק בתורתך לשמה תמיד מתוך הרחבה בתשובה ובעדעת ובשמחה ולב סהור, וגשמר מכל חטא ומכל עון, וגשמח בדברי תורתך ובמצותיך לעולם ועד, ונזכה לתקן את אשר העוינו ולא נבוש בעולם הזה ולא נכלם לעולם הבא אמן כן יהי רצון. מה רבו מעשיך ד' נפלאים מעשי ד', כן אדם כן אדם איך לא תחמלא פחד ורתת ספחד ד' ומדרי נאנו, אשר כל ברואי מעלה ומטה אוחזים חיל ורעדה ורתת מפניו כי נורא הוא עד מאוד איום ונורא וכולם עושים באימה וביראה רצונו יתברך:

נדול העצה ורב העלילה אשר עיניך פקוחות על כל דרכי בני אדם לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו (ירמי' לב) הגה אני ד' אלקי כל בשר המסני יפלא כל דבר (שם), כה אמר ד' ארור הנבר אשר יבטח באדם ושם בשר וזרעו ומן ד' יסור לבו, ברוך הנבר אשר יבטח בד' והי' ד' מבטחו (ירמי' ט"ז) אני ד' חוקר לב ובוהן כליות ולתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו, נזכה עיני ד' דרכי אדם וכל מעגלותיו מפלס, מה אנוש כי תגדלנו וכי תשית אליו לבך ותפקדנו לבקרים לרנעים תבחנונו, מסמים הביט ד' ראה את כל בני האדם היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם. כי הוא לקצות ארץ יביט תחת כל השמים יראה, בכל מקום עיני ד' צופות רעים וטובים. שאול ואכדון נגד ד' ואף כי לבות בני אדם, דע את אלקי אביך ועבדיו בלב שלם ובנפש חפצה כי כל לבבות דורש ד' וכל יצר מחשבות מבין, והסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עבירה עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך כספר נכתבים. יסוד היסודות ועמוד החכמות לידע שיש מצוי ראשון

ראשון והוא סמציא כל נמצא וכל הנמצא בשמים ובארץ ומה שביניהם לא נמצא אלא מאמיתת המאציל האל הנכבד והנורא הוה מצוה לאהבה אותו וליראה אותו, והאיך הדרך לאהבתו וליראתו, בשעה שמתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים ויראה מהם חכמתו שאין להם ערך ולא קץ מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר ומתאוה תאוה גדולה לידע השם הגדול כמו שאמר דוד המע"ה צמאה נפשי לאלקים לאל חי, וכשמחשב בדברים הללו מיד נרתע לאחוריו ומפחד ויודע שהוא ברי' קלה שפילה עומדת בדעת קלה מעופה לפני תמים דעות כמ"ש כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננת מה אנוש כי תזכרנו, אמונה יסוד ליראה שמחמת שמאמין שמלא כל הארץ כבודו נופל עליו יראה דהיינו שמתבונן במחשבתו כי א"א לבירה בלא מנהיג וכיון שרואה שמים וארץ ועולם מלא בודאי יש כאן בורא שברא זה ויאמין באמונה שהוא יתברך בודאי כאן ושמלא כל הארץ כבודו תפול עליו יראה גדולה, ועתה ישראל מה ד' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ד' אלקיך :

אחד שידע האדם שיש לעולם בורא אחד והוא ברא כל הנמצאים והוא מנהיגם ברצונו ומבלעדי שפעו וחיותו אין להם קיום כמו שנאמר ואתה מחי את כולם, ראוי לירא ממנו ולקבל עליו עול מ"ש ועול מצות: **וצריך** להתבונן במחשבתו גדולת הבורא ברוך הוא ומלכותו אשר הוא מלכות כל עולמים ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וכמו שכתוב הלא את השמים ואת הארץ אני מלא ומיוחד מלכות על עמו ישראל בכלל ועלי בפרט, וגם אני מקבל עלי מלכותו לעבדו ולעשות רצונו בכל מיני עבודת עבד, והנה ד' נצב עלי ומלא כל הארץ כבודו ומביט עלי ובוהן כליות ולב אם עובדו כראוי ועל כן צריך לעבוד לפניו באימה וביראה כעומד לפני מלך: **יראת** דאיהו עיקרא למדתל בר נש למריה בנין דאיהו רב ושליש עיקרא ושרשא רכל עלמין וכלא קסיה כלא חשיב כמה דאיתמר וכל דיירי ארעא **כלא חשיבין**, יחשוב כי הוא ברא שמים וארץ וכל העולמות מאין ליש, וכל רנע ורנע משניה על כל העולמות ומחיה ומהיה אותם ויכולתו לבטלם בכל רנע, נהים כל חיל מרוטא מקלמין בחששתא, ומלאכים יחפזון וחיל ורעדה יאחזון ויאמרו הנה יוג' הדין לפקוד על צבא מרום בדין כי לא יזכו כענין בדין, להתבונן במחשבתו גדל רוממותו יתברך שמו ותפול עליו אימה ופחד ויתבושש מגדולתו ויעמוד מרעיד כאשר יתבונן איך הוא בריה מעופה בדעת עומד לפני תמים דעות המשניה עליו וכל צעדיו יספור, וחוא מצוה מחויבת לעורר רעיונו בכל עת שיוזכר, אור ד' מאיר פניך ואתה חי ובהסתרו מיד אדם נווע ואיך תסתיר פניך מהביט אליו הדין כבוד הוא מביט בך ומחייך אין עז פנים גדול מזה, לכן התבייש מפניו והכנע, כתבי שויתי ד' לגנדי תמיד יען היות לעולם חיות וקיום מהשקפת השי"ת עליהם שאם רנע אחד יפסיק יאכדו והיו כלא היו, היתכן למקבל החיות שיתעלם בלהשקיף ומלדרוש את ד' הנכבד והו ד' משמים השקיף על בני אדם לראות היש משכיל, י'חרר ה'איש וילפת ה'אדם ליראה את ד' הנכבד והנורא אפילו המדבר דברים במלים הוא ככופר בעיקר שאינו מאמין שמלא כל הארץ כבודו, כי המאמין שהוא עומד בפני מלך מ"ה הקב"ה לא יעשה נגד רצונו, ומבש"כ הרומא אפילו בסתר אם ח"ו יעבור עבירה נחשב כאופר

למלך שלק עצמן מסקום הזה עד שאעבור על רצונך והוא דבר פנויה לאומרו ועונשו קשה מלמכול על שהוא סמעים השם ואינו מתבושש בגדולתו ולא פחד מדינו והוא עובר על לאו השמר לך פן תשכח את ד' אלקיך. אהבה תיכף בקומו יחשוב בטובת הבורא יתברך על גבורים ובפרט לאומה הגבירת והטובות הפרטיות שכלל עת וככל ולן ורנע עם גדול רוממות בוראנו ושפלות מצבנו או יתלהב לבבו לאהבה עזה כל אחד כפי רוחב הבנתו, ישים האדם אל לבו מ"ש הכתוב כמים הפנים לפנים כן לב האדם אל האדם, והנה זה טבע הנהוג במדת כל אדם אף אם שניהם שוים במעלה ועל אחת כמה וכמה אם מלך [גדול] ורב טראה אהבתו הגדולה והעצומה לאיש הדיום ונכזה ושפל אנשים ומגוול המוטל באשפה ויורד אליו מסקום כבודו עם כל שריו ויחידו ומקימו ומריטו מאשפתו ומכניסו להיכלו היכל המלך חדר לפנים מחדר מקום שאין עבר ושר נכנס שם ומתיחד עמו שם ביחוד וקירוב אמיתי וחיבוק ונישוק ואתרבות רוחא ברוחא בכל לב ונפש ועל אחת וכמה שנתעורר ממילא האהבה כפולה ומכופלת בלב ההריוט ושפל אנשים הוא אל נפש המלך בהתקשרות הנפש ממש מלב ונפש מעומקא דלכא לאין קץ, ואף אם לבו כלב האבן הסס ימס והי' למים ותשתתף נפשו כמים בכלות הנפש, וככל החיון הזה וגדול יותר מאוד בכפלי כפלים לאין קץ. עשה לנו אלקינו כי לגדולתו אין חקר ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וגודע מוודהק והאר"י ז"ל ריבוי ההיכלות והעולמות עד אין מספר ובכל עולם והיכל ריבוא רבבות מלאכים לאין קץ ותכלית כמ"ש בגמרא כתיב היש מספר לגדודיו וכתוב אלף אלפין ישמשוני וריבו רבבן קדמוני וכו' ומתרחץ אלף אלפין וכו' מספר גדוד אחד אבל לגדודיו אין מספר וכולם קבוי' כלא ממש חשיבו וכמלים במציאות ממש וכולם שואלים איה מקום כבודו. ועונים מלא כל הארץ כבודו הם ישראל עמו, כי הניח הקב"ה את העליונים ואת התחתונים ולא שכן בכולם כי אם בישראל עמו והוציאם ממצרים לא ע"י מלאך וכו' אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו ירד לשם וגו' כדי לקרבם בקירוב ויחוד אמיתי בהתקשרות הנפש ממש. אמר ר' ישמעאל אשיריהם ישראל כמה הם חביבין לפני הקב"ה יותר ממלאכי השרת כי בשעה שמלאכי השרת מבקשים לומר שירה למעלה תחילה באין סביבות כסא הכבוד נהרי אש, ונבעות של להבה, ואומר להם הקב"ה יתברך, החרישו אלי כל מלאך ומלאך, וכל חיה וחיה, וכל אופן ואופן, כל שרף ושרף, שבראתי, עד שאשמע ואאזין תחילה קול שיראן ותושבתתן של ישראל בני, שנאמר ברוך יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלקים זהו פמלייתן של מלאכים אימתי כבוד בשמים כדכתיב רומה על השמים אלקים בומן שעל כל הארץ כבודו כו' וכשמגיע זמן לומר שירה שמעאל השר הגדול הנכבד והנודא עומד על חלוני הרקיע התחתון לשמוע ולהקשיב קול שירות ותשבחות העולים מן הארץ מבתי כנסיות ומבתי מדרשות להשמיע לפני ערבות, ומפני מה עושה כן שאין רשות למלאכי השרת לומר שירה עד שפותחין תחלה ישראל בשירה שנאמר רוממו ד' אלקינו והשתחוו להר קדשו אלו מלאכי השרת וכל מלאכי רקיע ורקיע כששומעין שירות ותשבחות שאומרין מלמטה הן פותחין קדוש וכו' מלמעלה:

שורש התפלה שמחת הלב בקב"ה שנאמר התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי

מבקשי ר', ולפיכך הי' דוד מלך ישראל סגנון בכינור על כל תפילותיו וסמיותיו למלאות לבבו שמחה באהבתו של הקב"ה וכשיתפלל אדם צריך שיכוין לבו לפני מי הוא עומד וצריך שיכוין אדם לבו לשמים בשעת עניית אמן שהוא איל מ'לך נ'אמן ואסור לספר שיחה ולנהוג קלות ראש בכיהונם בעמדנו לפני מלכנו אדון כל הארץ יתברך שמו, ואוי להם לרשעים הנוהגים קלות ראש אשר לא אימת שדי עליהן ולא פחדו וסוראו על פניהם, ולא יבינו ולא יקחו משל כי עברו איי כתיים וראו והתכוננו כי בכל ארצות ההם המלכים של אומות כורעים על ברכיהם בכית תפלהם ועומדים באימה ובפחד ורעד וכפיהם פרושות לאלהיהם מעשי ידי אדם אשר לא יראו ולא ישמעו, אמנם אנחנו העומדים לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה חי וקים רם ונשא יתברך שמו ויתעלה וזכרו, אליו כל דומיות תהלות על אחת כמה וכמה שיש לנו לעמוד לפניו באימה ביראה כפחד ורעד ורתת. יש לך לאהוב את בוראך בכל לבבך ובכל נפשך והשב אל לבך וקח משל מאנוש רמה אם יתן לך אדם עשרה דיגרים או יותר כמה תהי' אהבתו חקוקה בלבך, ואם יתן לך פרנסתך ופרנסת בניך ובני ביתך מה תשיב אל לבך זה האיש אשר לא ראיתו מעולם ויעש עמי חסד כזה, לו אחיה אלף שנים לא אוכל לנמול לו כל הטובות אשר עשה עמדי, אהוב אותו בכל לבבי ובכל נפשי לא יוכל לצוות עלי שלא אעשה בעבורו הן מסוגי הן נופי הכל שלו, ומה באהבת אדם כך, באהבת הקב"ה ישתבח ויתעלה וזכרו, הוא הנותן סחית לכל לא כ"ש כי יש לנו לירדק באהבת הבורא ליראה אורץ שאין לעבור על מצותיו הן גדולה והן קטנה כי אין אנו יודעים מתן שכרן של מצות כי אין לנו לעבור על מצות בוראינו אפילו על אחת מן הקטנות במלא ביתו כסף וזר' ואם יאמר אדם אעבור מצוה ובכספי וזהבי אשר יתנו לי בזה אקיים את המצוה חסורים אפרנס עניים אכנס אורחים אעשה כמה וכמה טובות הגה זה מחשבות הבל, כמה יש לך לאהוב את בוראך המפליא חסדו עמך הוא בוראך מספה סרוחה ונתן כך נשמה מוציאך מסמן אחרי זאת נתן לך מה לדבר ולב להבין אונים לשמוע וכו', הוא המולידך על פני הארץ הוא הנותן מחי' לכל, הוא סמית ומחיה כל, אשר בידו נפש כל חי ורית, הוא המסריף לחם חוקיך מה אומר כי אין הפה יכולה לדבר והאוזן יכולה לשמוע כי לו דומיה תהלה, אין קץ לאורך ימיו לא יתמו שנותיו, הוא מס"ה הקב"ה ית"ש יתברך וזכרו, הוא שברא שמים וארץ והים וכל אשר בהם הוא הזן את הכל כי ענינו פקוחות על כל דרכי בני אדם לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו הן טוב הן רע, והנה הוא הנותן לפניו שני דרכים דרך החיים ודרך המות, ואומר לך ובחרת בחיים ובכל זאת אנו המלאים רמה וחולעה לא השגנו ולא יי' אל לבנו כי אם למלאות תאוותינו לרצון, וכי צבא לאנוש ימיו היום כאן ולמחר בקבר הלא בפתע פתאום ימוח כי אין שלים ברוחו לכלות את הרוח, לכן אין טוב לו לאדם כי אם להרחיק עצמו מכל תאוה ולתת לבו לאהוב וליראה את הצור בכל לבבו ובכל מאודו ולמאום בחיי הבל כי לא נוכל להשפיל עצמינו ולהכניע את יצרנו המדחננו פארץ החיים, כי אם בהכנע לבבנו לשוב אל בוראינו תשובה שלימה לעובדו ולעשות רצונו בלבב שלם:

בוא וראה כמה ישמח לך אם יאמר לך מלך בשר ודם שמש לפני

פתיחה

כי היא רמה ותלעה כמון, ואנו משמשים סמיה הקב"ה על אחת כמה וכמה שיש לנו להיות שמחים וריויים בעבודתו של הקב"ה. המדבר ואינו חושש כי אם דבריו ואינו חושב בכוון כליות היודע דבריו ושבתו וקיום וכל צערו יספור, וכל דבריו לנוכח השכינה שנאמר אם יסתר איש בפסגתיו ואני לא אראנו הלא את השמים ואת הארץ אני מלא נאום ד', האדם הוא אינו נדרך טובה כי משפט האדם לחשוב כבוראו חסיד ולשוירתו נגד פניו שנאמר שויתי ד' לנגדי תמיד, וכל זמן שאדם יושב ודומם באיזה מקום שיהי' ומפנה לבו, כל מחשבותיו לדברי הבאי, אלא יחשוב כבוראו ובקדושתו ובנפלאותיו ומגותו אשר עושה בכל יום עמנו, אבל בזמן שאדם הנכונה מחשב לדברים במלים או לשמוע דברי הבאי אפילו אין ברעתו לרבר כלל מיד הוא פונה את לבו לבמלה מופסדת מכל וכל כי שכה שהוא עומד לפני האלקים, הרי הוא כסומא העומד לפני המלך שמרבה דברים ואינו ירא ממנו לפי שאינו רואה את מי שיש לו לירא ממנו:

האדם ראוי שיתרמה לקונו ואו יהי' בסוד הצורה העליונה צלם ודמות שאלו ידומה בגופו ולא בפעולותיו הרי הוא סכויב הצורה ויאמרו עליו צורה נאה ומעשים כעורים שהרי עיקר הצלם והדמות העליון פעול פעולות. ומה יועיל לו היותו כצורה העליונה דמות תכנית אבריו ובפעולתו לא יתרמה לקונו לפיכך ראוי שיתרמה אל פעולות הכתר, האחת מי אל כסוך סורה על היות הקב"ה מלך נעלב סובל עלבון מה שלא יכולהו רעיון הרי אין דבר נסתר מהשגחתו בלי ספק, ועוד אין רגע שלא יהי' האדם גיוץ ימתקיים מכה עליון השופע עליו והרי תמצא שמעולם לא חסא אדם ננדו שלא יהי' הוא באורו הרגע ממש שופע קיומו ותנועת אבריו, ועם היות שואדם חוסא בכח ההוא לא מנעו ממנו כלל אלא סובל הקב"ה עלבון כזה להיות משפיע בו כח תנועות אבריו והוא מוציא אותו כח באותו רגע בחסא ועון ומכעים והקב"ה סובל, ולא תאמר שאינו יכול למנוע ממנו הטוב ההוא ח"ו שהרי בכחו רגע כמימרא ליכש ידיו ורגליו כעין שעשה לירבעם ועל כל זה שהכח בידו להחזיר הכח הנשפע ההוא והי' לו לומר כיון שאתה חוסא נגדי תחסא בשלך ולא בשלי, לא מפני זה מנע טובו מן האדם והשפיע הכח והטוב לאדם טובו הרי זה עלבון ומכללות מה שלא יסוטר. צריך האדם להתהרט מאוד על עונותיו ולהתבודד עצמו ולבכות על שציער את השכינה במעשיו הרעים כמה פעמים עד אין חקר, צריך לבכות במר נפש על כל פרטי עונותיו ולעשות תשובה נמורה על זה באסרו האריך הכעים טפה סרוחה כסוהו לפני סמיה גדול ונורא אשר מלאכים שרפים ואומנים חלים ועמים ומפחדים מהדר גאונו ויראתו יתברך עליהם ומקבליים עליהם על מלכות שמים באימה וביראה והוא הכעים ננדו כל כך ונתלכלך בכחמי עונותיו:

זה כלל גדול בקשו ענוה, שיבקש בכל פעולותיו וישתדל להיות נכזה לא יהי' אצלו שום חשיבות אלא יהי' במרדינת אין, ויהי' זה נמפת פניו ויאמר בלבו ודאי שכונני ויחרפוני כרי שאהי' נכזה ונמאס בעיני הכל כרי שיתכפר לי על כל עונותי, וכאשר יתן זאת אל לבו לא יהא איכפת לו כשיחרטהו ואדרכה, ישמח כי זה רצונו כרי שיתכפרו עונותיו, ויתן אל לבו פי הוא באמת נמאס כי מעשים רעים עושים לבושים צואים ובנאת יכופר

שני. במקום שיש גדולה וכבוד ירחיק עצמו ולא יכלול עצמו עם שאר בני אדם כיצד שהיה לפני רבו וזכר קשיא או תמי' אשר תמה או תדוך אשר תירץ אל יאמר לרבו או לחבירו כך תרצתי או כך הקשיתי אלא כך הקשית כרי שלא יהנה לבנו ואף בכברי העולם יתן לחבירו הכבוד, סוף דבר כל מה שאדם יכול למעט כבודו צריך לעשות. ליתר הלכ ביהודי הכוריא, ליתר המעשה לשמו ולעברו לכבודו בלבד. הכניעה לאלקים יתעלה, והכניעה ליראי אלקים ובחיריו, השבט עם נפשו על מה שחייב לאלקים להתמדת סובותיו ועל הסתירו עונותיו והאריכו לו וסחילתו, הבחינה כמה שעבר לראשונים וכמה שהוא רואה מפלאי הבורא יתברך בביראותיו וכאשר יחקן כל זה ויחבר אליו הפרישות מתענוגי העולם ותאותיו ויבין גדולת הבורא ועצמותו ואמתותו ורוממותו וישכיל בקפנות ערך נפשו ועויותו וזולתו, ואחר כך יכיר רב סובות הבורא עליו, וגדל חסדו עמו או תהי' האהבה באלקים מן המאסין סמוכה לזה בלב שלם ואמיתות זך נפשו והכספו לו בהשתדלות וחריצות וזריזות דומה למה שנאמר נפשי אויחך בלילה, ואומר לשמן ולזכרך תאות נפש ואומר צמאה נפשי לאלקים. והחוק שבדברים שעודו בהם על המדרגה הזאת העליונה הוא העוד הגדול מאלקים והאימה ממנו והפחד ממציאותו והמחשבה תמיד בהשקפתו על סתוך ונלוך ומצפונך ונראך והנהגתו. אותך וחמלתו עליך ודעתו הנסתרי והנגלה בעבר ובעתיד ממעשיך ומשכונותיך והכסחת לך והקרכתו אותך, ולא תוכל עם כל זה לעמוד מנמות אליו בלבך ובמצפונך כבר לבב ובאמונה שלימה, ותתלה נפשך באהבתו ותבפח על חמלתו וגדל חנותו ורחמיו, ולא תשתתף בעת ההוא עם אהבתו אהבת זולתו ולא ישקיף עליך שאתה ירא עם יראתך ממנו בלתו ולא תפקדהו מרעיונך ולא יסור מנגד עיניך, ויהי' צוותך בכדירות וישב עמך במדברות, ויהי' מקום מלא בני אדם בעיניך כלא מלא, והריק מהם כלא ריק, לא תשומם בהפקדם ולא תדאג בהעדרם ותהי' תמיד שמח באלקיך. שש בבוראך עלו ברצונו וכוסף לפניעתו:

יש לנו כורא חכם קיים אחד קדמון יכול לא יכילתו זמן ולא מקום נעלה מסודות הברואים והתרומם ממהשבות הנמצאים רחום וחנן ומטיב, ישתבח הבורא החכם החומל המרחם על עבדיו אשר עיניו עליהם לטובה בכל מה שיש בו תקנתם, אין אלקי מבלעדיו שנאמר טוב ד' לכל ורחמיו על מעשיו, וזכר כי דוד המלך ע"ה הי' לו חסא אחד ברבר אורי' התני ובאמת לא הי' חסא אלא לפי חשיבותו והראיה כי אלו הי' נחשב לחסא איך לא נרשה אח"כ וממנה נולד לו זרע הנבחר מכל זרעו הכתוב עליו שהי' לבנו שלם עם אלקיו, ואפ"ה כס הי' דוד המע"ה מסגף עצמו עד יום מותו ונחלים ירדו עיניו כמו שדרשו בפסוק כוסי רויח, ואין מתויבים אנתו על רוב שנותינו לבבות ולדאוג, להראות כניעה גדולה אשר לא יערכו לנו תענוגים, יחשוב הלא האדם סופו שנות ימיו עומד לחשוב השכונות עסקו עסק חיי שעה ולמה לא ישום אל לבנו אפילו שעה אחת גם לזאת (ח) חזא ולמה בא לעולם, או מה מכש ממנו סמ"ה הקב"ה, ומה יהי' סוף כל עינו ועבודתו כל לפחות שעה א' פנוי משאר כל המחשבות, וזל רשבי

ווי לון לבני נשא רקב"ה * איש איש לדרכו פנה בעסקין דלהן בארחין דלהון, ע"כ עצה היעוצה לכל ישראל להכניע לבבו הקשה ויקח פנאי לעצמו להתבודד במקום מוצנע שתפול עליו הכנעה גדולה ואימת קב"ה ויחשוב כימיו ושנותיו אשר כבר עברו וחלפו והיו כלא היו ובכל יום ויום זמנו מתקצר ומתקרב אל הפרידה שהוא יום המיתה, ויצטרך ליתן דין וחשבון על כל דיבור ומעשה ומחשבה ובלתו נותר מאומה, ווי לנו מיום הדין וכל לב יודע מרת נפשו מה שמרד בהקב"ה והכעיס לפניו בילדותו ובזקנותו כי לפני הקב"ה הכל גלוי וידוע אוי לנו ק"ו אם מהמקום ששומעין כרוז קול העבירה מלאכי השרת מתרחקים ומטהרים המקומות, כל שכן שיש טומאה באותו מקום עצמו שנעשה בה העבירה וק"ו בין האדם עצמו שעושה העבירה, ואם האדם שומר נפשו כטהרה כשהוא נותן דין וחשבון הקב"ה משתכח בו בכל פמליא דילי כדכתיב ישראל אשר כך אתפאר וקרא לאבות העולם ואומר אשריכם שיצא זה מחלציכם ובלהו עלמא חדאן בהדי', ומות אדם רשע אינו כן, וכמה מן הננאי מגיע לגורם שמלך גדול וגורא ישפל בכלי מלא בושא וכלימה. ע"י רוב עונותיו של אדם יתרחק מעבודת השי"ת כי ויגבה לבו בדרכי ד' כתיב והוא מצד שפלות אינו מאמין כי הוא גורם ע"י תפילתו ותורתו שפע אל העולמות שאלו הי' מאמין זה כמה הי' עובר ד' בשמחה וביראה מרוב כל והי' נוהר בכל אות לאומרה כדקא יאות, וגם לתת לב אל מה שאמר שלמה נופת תטופנה שפתותיך כלה דבש וחלב תחת לשונך, שהקב"ה שומר ושוקד על שפתי האדם לנשקם ומי זה האיש אשר לא יאחזנו רתת וזיעה שהמלך גדול וגורא שומר ושוקד על שפתים של אדם נבוה וחדל אישים, וראוי לקבוע בלבו כי כל תנועה והילוכו וערקיו עושה רושם למעלה כמו שכתוב שכל תנועה כביכול השי"ת בו' ובותר בכל דרכיו שיהי' לשם שמים; (חסר) ע"כ העתקתי מכת"י.

(*) תנ"ך ט"ז תיבת